

Societate

Proiectele «Termoelectrica» S.A

Sistemul centralizat de termoficare se află într-un amplu proces de modernizare

Interviu acordat de dl Iurie RAZLOVAN, Director General al «Termoelectrica» S.A., revistei «Săptămâna», realizat de Constantin OLTEANU, redactor-șef

- Dle Iurie Razlovan, acesta este primul nostru interviu și, în numele cititorilor noștri, ne dorim să aflăm mai multe despre activitatea Societății pe Acțiuni „Termoelectrica”.

- Dragi cititori, „Termoelectrica” S.A. este principalul producător de energie electrică și termică în regim de cogenerare din țară, distribuitor și furnizor de energie termică din mun. Chișinău. Întreprinderea deține un important sistem de instalații termoenergetice și o experiență bogată în domeniul producerii energiei electrice și termoficării centralizate. Anual producem, distribuim și furnizăm cca 1,3 mln Gcal de energie termică. Energia termică este produsă la cele două Centrale Electrice cu Termoficare: CET Sursa I și CET Sursa II, ce funcționează în regim de cogenerare, la Centralele Termice orașenești (CT-Vest și CT-Sud), la cele 19 Centrale Termice suburbane. Soluțiile de termoficare, puse la dispoziție de Termoelectrica, oferă: siguranță în exploatare; fără riscuri de intoxicații, scurgeri de gaze; economii la costurile pentru încălzire; fără cheltuieli suplimentare de deservire; lipsa emisiilor la locul de consum; sistemul centralizat de termoficare este prietenos mediului și omului etc. Împreună cu echipa, partenerii de dezvoltare și cei peste 500 000 de beneficiari ai încălzirii centralizate, ne-am angajat să modernizăm și să dezvoltăm infrastructura astfel încât să prestăm consumatorilor noștri servicii de înaltă calitate.

- Am trecut de sezonul de încălzire 2024–2025 și, cu pași rapizi, ne apropiem de o nouă iarnă. Ce face Termoelectrica în această perioadă?

- Într-adevăr, perioada postsezonului de încălzire este una foarte importantă pentru Termoelectrica, pentru că ne concentrăm, conform Planului de investiții, pe lucrările de pregătire către iarna care urmează. De aceea, muncim sârguincios vara pentru ca iarna să aducem căldură, să asigurăm confortul termic în casele oamenilor. Actualmente, în cadrul întreprinderii se desfășoară ample lucrări de reparație, modernizare și pregătire a utilajului de generare și distribuție către sezonul de încălzire 2025-2026. Instalăm Puncte Termice Individuale, avem multiple proiecte în desfășurare și optimizăm activitatea instituțională. Prioritatea noas-

tră este să asigurăm siguranța și continuitatea furnizării energiei termice pentru consumatori. În paralel, punem accent pe proiecte de eficiență energetică și pe investiții în tehnologii contemporane. Cu alte cuvinte, Termoelectrica se pregătește de iarnă prin reparații, modernizare, investiții și depune eforturi continue pentru îmbunătățirea calității serviciilor oferite consumatorilor.

- Cum caracterizați sezonul precedent de termoficare din punct de vedere al funcționării sistemului? Au existat incidente, provocări tehnice?

- Sezonul de termoficare 2024–2025 a fost unul dintre cele mai stabile din experiența „Termoelectrica” S.A. L-am încheiat cu rezultate esențiale, confirmate prin stabilitatea operațională și eficiența economică a întreprinderii. Din momentul înființării Companiei, nu a existat un sezon atât de calm și predictibil în ceea ce privește livrarea energiei termice și electrice către consumatori. În sezonul de încălzire 2024-2025 am activat cu toate cele 3 Blocuri energetice din cadrul CET Sursa I, asigurând furnizarea continuă și stabilă cu energie termică și electrică a consumatorilor mun. Chișinău. Toate blocurile energetice au fost funcționale, pe parcursul anului trecut fiind executate ample lucrări de modernizare și mentenanță a utilajului termotehnic implicat în procesul de producere a energiei termice și electrice în regim de cogenerare. La fel, CET Sursa II, CT Vest, CT Sud, sursele de termoficare suburbane au activat în regim normal.

● Zero opriri avariate. În sezonul recent precedent, nu a fost înregistrată nicio oprire avariata a blocurilor energetice. Stopările tehnice au fost planificate, având scopul de a preveni eventualele neajunsuri în exploatare.

● Intervenții rapide în rețele. Unicul deranjament tehnic a avut loc pe strada Cuza Vodă, pe o conductă cu diametrul de 500 mm. Lucrările au fost executate eficient, în mai puțin de 24 de ore, fără impact resimțit în rândurile consumatorilor.

● Rezultatele arată că Termoelectrica este gestionată eficient și poate asigura servicii fiabile și sigure, contribuind direct la securitatea energetică a Republicii Moldova și la dezvoltarea sistemului de alimentare centralizată din Chișinău.

Actualmente, întreprinderea produce energie având la bază reglementările din domeniu: „eficiență maximă la costuri minime”, aceste reglementări fiind asigurate prin producerea energiei în regim de cogenerare.

- Cum este Termoelectrica din punct de vedere financiar? Care sunt cifrele relevante?

- Dacă ne referim la performanța financiară, pentru prima dată în istoria întreprinderii a fost înregistrat un profit net real de 3,2 milioane lei în anul 2024, comparativ cu o pierdere de 43 milioane lei în anul 2023. Iar în primul trimestru al anului 2025, profitul net a crescut la 404 milioane lei, față de 286 milioane lei în aceeași perioadă a anului trecut. Cu modestie declar că rezultatele obținute în ultimul an nu sunt doar meri-

tu meu, ci al întregii echipe Termoelectrica.

Rata achitărilor din partea consumatorilor a ajuns la 95%, comparativ cu 86% în perioada similară a anului trecut — o dovadă a încrederii sporite și a disciplinei financiare din partea consumatorilor. Pe parcursul anului 2024, Termoelectrica a livrat 629,2 mii Gcal de energie termică, ceea ce este cu 23,0 mii Gcal, sau cu 3,8% mai mult comparativ cu trimestrul I al anului 2023. Practic, la același volum al producerii energiei termice, Societatea pe Acțiuni a reușit să producă în regim de cogenerare energie electrică cu 22,7% mai mult față de aceeași perioadă a anului 2023.

A fost încheiat Acordul cu privire la eșalonarea datoriilor istorice față de „Energocon” și s-a inițiat achitarea datoriilor istorice pentru consumul gazelor naturale conform graficului de eșalonare.

Au fost încheiate contracte noi în conformitate cu prevederile cadrului legal - Legea nr. 187 cu privire la condominiu. Actualmente, Termoelectrica facturează serviciile de încălzire/prepararea apei calde menajere (ACM) direct consumatorilor.

În conformitate cu Regulamentul cu privire la prestarea și achitarea serviciilor comunale și necomunale, aprobat prin HG281/2024, a fost implementată procedura de repartizare integrală a agentului termic pentru prepararea apei calde menajere, ceea ce a permis diminuarea datoriilor și, respectiv, creșterea creanțelor.

- Iarna trecută, am trecut printr-o criză energetică la nivel național. Cum a reacționat Termoelectrica? Ce măsuri ați întreprins pentru atenuarea crizei?

- În contextul stării excepționale și a deficitului de energie electrică la nivel național, „Termoelectrica” S.A. a adaptat modul de operare pentru a produce mai multă energie electrică. CET Sursa I a funcționat cu cele trei blocuri energetice concomitent — o premieră pentru această Centrală Electrică cu Termoficare. În același timp, pentru o siguranță mai mare în aprovizionarea cu energie termică, a fost inclusă în lucru și CET Sursa 2, care poate preveni anumite incidente în alimentarea cu energie electrică la nivel de sistem național și care, inevitabil, ar duce la întreruperea furnizării energiei termice în proporții deosebit de mari pentru locuitorii mun. Chișinău.

- În ce proporții este pregătită întreprinderea către noul sezon de încălzire 2025-2026? La ce etapă sunt lucrările de reparație a rețelilor termice, a utilajului termoenergetic de la Sursele de producție din suburbii?

- În cadrul întreprinderii, sunt în derulare lucrări de pregătire a utilajului de generare și distribuție către noul sezon de încălzire. Lucrările de pregătire, divizate în lucrări capitale și lucrări de reparație curentă, sunt executate atât cu forțele proprii, cât și cu forțele antreprenorilor și se află pe ultima sută de metri.

- Domnule Director, de ce investiții prioritare are nevoie întreprinderea pentru modernizarea Sistemului de Alimentare Centralizată cu Energie

Termică din Chișinău în beneficiul consumatorilor?

- Știm că Sistemul de alimentare centralizată cu energie termică din Chișinău este unul învechit, cu un grad sporit de uzură. Sunt necesare investiții atât în echipamentele de producere a energiei, cât și în sistemul complicat de distribuție a energiei termice și, nu în ultimul rând, în instalațiile de utilizare a energiei termice la consumatori.

Pentru informare, trebuie să știm că, de exemplu, CET Sursa 2 (CET1) a fost construită în anii 50 ai secolului trecut, iar CET Sursa 1 (CET2) — în anii 70, adică aproape 50 de ani în urmă. De asemenea, rețelele termice sunt în mare parte învechite, unele tronsoane având peste 50 de ani de exploatare. Practic, sunt necesare investiții în toate elementele infrastructurii de producere, distribuție și utilizare a energiei.

Un suport esențial în realizarea proiectelor de asemenea anvergură ni-l acordă Guvernul Republicii Moldova, Ministerul Energiei prin atragerea de fonduri din partea partenerilor de dezvoltare — Banca Mondială, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD), Banca Europeană de Investiții (BEI) și altele.

Astfel, au fost realizate sau sunt în derulare proiecte de anvergură pentru consumatorii mun. Chișinău:

● Primul Proiect de Îmbunătățire a Eficienței Sistemului de Alimentare Centralizată cu Energie Termică din Chișinău - PIESACET 1 — 40,5 mil. USD (au fost construite și modernizate 3 cele mai importante stații de pompare, au fost instalate peste 100 de Puncte Termice Individuale (PTI) la instituții publice, peste 230 la fondul locativ din zone vulnerabile).

● Al doilea Proiect de Îmbunătățire a Eficienței Sistemului de Alimentare Centralizată cu Energie Termică din Chișinău — PIESACET 2 (în derulare) — 92 mil USD (au fost instalate încă 155 PTI în sectorul rezidențial, modernizate instalațiile de pompare energofage de CET Sursa 1. Cea mai mare componentă — construcția a două Centrale Electrice cu Termoficare cu capacitatea totală de 55 MWe.

- Recent, ați anunțat lansarea unui proiect strategic de peste 300 milioane de euro — suport financiar acordat de partenerii europeni, care va schimba radical sistemul centralizat de termoficare din capitală. Ne puteți oferi detalii din primă sursă?

- Într-adevăr, discutăm despre un proiect strategic de anvergură — „Optimizarea Sistemului de Alimentare Centralizată cu Energie Termică din municipiul Chișinău” (OSACET). Este pentru prima dată când Republica Moldova beneficiază de un proiect energetic de asemenea amploare, realizat în parteneriat cu două mari instituții financiare europene — BERD și BEI. Este un semnal clar de încredere din partea partenerilor internaționali, obținut datorită deschiderii și sprijinului activ al conducerii statului.

(Continuare în pag. următoare.)